

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

26 octombrie 2016

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte
Judecători

Nicolae Gordilă,
Elena Covalenco,
Iurie Diaconu,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocatul Tarsîna Vasile în numele inculpatului și a avocatului Brînză Sergiu în numele părții vătămate Lupașco Nicolae, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Strășeni din 18 decembrie 2015 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 mai 2016, în cauza penală privindu-l pe

Drumea Simion Fiodor, născut la 15 octombrie 1990, originar și domiciliat în s.Căpriană, r-nul Strășeni.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 14.01.2014 - 18.12.2015,
2. Instanța de apel: 28.01.2016 - 06.05.2016,
3. Instanța de recurs: 03.08.2016 - 26.10.2016.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni din 18 decembrie 2015, Drumea Simion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.152 alin.(1) Cod penal la 2 ani închisoare, iar potrivit art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 1 an.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, încasîndu-se de la Drumea Simion în beneficiul lui Lupașco Nicolae prejudiciul moral în sumă de 5000 lei, iar în partea încasării prejudiciului material a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului să se expună instanța civilă.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Drumea Simion, la 16 septembrie 2013, aproximativ la orele 22.30 – 23.00, în timp ce se afla în stradă în apropierea gospodăriei cet.Lupașco Nicolae din s.Pănășești r-nul Strășeni, între aceștia s-a inițiat un conflict, în cadrul căruia Drumea Simion urmărind scopul vătămării integrității corporale, intenționat i-a aplicat lui Lupașco Nicolae o lovitură în regiunea feței, în rezultatul căreia i-a fost cauzată fractura bilaterală a mandibulei în regiunea mentonieră dreapta, traumă cranio-cerebrală închisă manifestată prin comoție cerebrală care, conform raportului de expertiză medico-legală nr.2572/D din 06.11.2013, se califică ca vătămări corporale medii.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către avocatul V.Tarsîna, în numele inculpatului și avocatul S.Brînză, în numele părții vătămate N.Lupașco, care au solicitat:

- avocatul V.Tarsîna, casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatul să fie achitat, invocînd că acesta nu a săvîrșit infracțiunea imputată și vinovăția lui

nu este dovedită prin probe legale, încălcându-se normele de procedură penală, mai mult partea vătămată fiind cea care a provocat conflictul, inculpatul fiind în legitimă apărare;

- avocatul S.Brînză, casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai aspră și admiterea integrală a acțiunii civile în partea stabilirii prejudiciului moral și material.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 mai 2016, au fost respinse, ca nefondate, apelurile declarate de avocatul V.Tarsîna în numele inculpatului și a avocatului S.Brînză în numele părții vătămate.

Instanța de apel a indicat că, urmărirea penală s-a desfășurat cu respectarea procedurii prevăzute de lege și, respectiv, nu se constată încălcări care atrag nulitatea actelor procedurale efectuate, prin prisma art.251 Cod de procedură penală. La fel, din actele cauzei rezultă că, în cursul efectuării urmăririi penale, inclusiv la terminarea urmăririi penale, cînd S.Drumea a luat cunoștință cu materialele dosarului în prezența apărătorului, nu au fost invocate demersuri sau cereri privind nulitatea actelor procedurale efectuate pe parcursul etapei respective a procesului penal, ceea ce prezumă că partea apărării a fost de acord cu legalitatea acțiunilor și actelor procedurale efectuate.

Totodată, instanța de apel a stabilit că, starea de fapt și de drept apreciată de prima instanță concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate - relevate în cuprinsul sentinței. Vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii imputate este confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată. Probele prezentate în ședința de judecată și puse la baza sentinței, fiind obținute legal, sînt admisibile conform prevederilor art.95 Cod de procedură penală și sînt apreciate obiectiv, conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a considerat neîntemeiate argumentele apărării, precum că inculpatul a acționat fiind în stare de legitimă apărare deoarece, pentru a fi reținută legitima apărare ca o cauză ce înlătură caracterul penal al faptei, prin prisma prevederilor art.36 Cod penal, este necesar ca între acțiunile părții vătămate de atac și acțiunile inculpatului de apărare să existe o anumită proporționalitate, în sensul ca rezultatul produs în urma apărării să nu fie mai grav decît cel ce reprezintă consecințele atacului. La fel, în acțiunile inculpatului nu au fost întrunite condițiile pentru a justifica legitima apărare, deoarece avînd în vedere pregătirea fizică a dînsului, și faptul că S.Drumea este luptător de performanță, dar și avînd în vedere ce leziuni corporale i-a cauzat părții vătămate, nici pe departe nu poate fi vorba de legitima apărare. Mai mult, după cum reiese chiar din declarațiile inculpatului, partea vătămată a lovit cu ranga metalică în autoturismul în care el se afla, astfel dînsul avea posibilitatea reală de a evita o confruntare fizică cu partea vătămată și să se îndepărteze, urmînd să apeleze la organele de drept pentru a fi luate măsuri cu acesta din urmă, fapt ce inculpatul nu a făcut, preferînd să-și facă singur sie dreptate, ceea ce într-o societate democratică nu este acceptabil.

La fel, instanța de apel a indicat că, la aprecierea categoriei și măsurii de pedeapsă, în conformitate cu prevederile art.6, 7, 61, 75 Cod penal, prima instanță a ținut cont de gradul prejudiciabil și pericolul social al infracțiunii comise, de persoana inculpatului, care nu a recunoscut vina, se caracterizează pozitiv, anterior nu a fost condamnat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează pedeapsa, de influența pedepsei aplicate asupra vinovatului, de scopul pedepsei penale care este cel de corectare a făptuitorului, cît și cel de prevenire a continuării activității criminale, care în cazul lui S.Drumea a fost realizat, deoarece dînsul a comis o infracțiune mai puțin gravă. Astfel, instanța de apel a concluzionat că prima instanță corect a conchis de a aplica în privința acestuia prevederile art.90 Cod

penal, constatînd că corijarea  i reeducarea lui poate avea loc  i prin aplicarea unei pedepse neprivative de libertate.

De asemenea, instanța de apel a indicat că prima instanța corect a admis în principiu ac iunea civilă privind prejudiciul material, deoarece conform art.387 alin.(3) Cod de procedură penală, în cazuri excep ionale, c nd pentru a stabili exact suma despăgubirilor cuvenite părții civile, ar trebui am nat  judecarea cauzei, instanța poate să admită, în principiu, ac iunea civilă, urm nd ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.  n cauza dată, instanța a constatat că partea vătămată nu a prezentat probe certe în confirmarea cuantumului prejudiciului material, prin urmare, prima instanța corect a admis ac iunea civilă în principiu urm nd ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

5.  mpotriva hot r rilor judecătoarești au declarat recursuri ordinare avocatul V.Tarsîna în numele inculpatului  i avocatul S.Br nz  în numele părții vătămate, care au solicitat:

- avocatul V.Tars n , invoc nd prevederile art.427 alin.(1) pct.6)  i 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora, rejudecarea cauzei  i pronunțarea unei noi hot r ri, prin care S.Drumea să fie achitat, din lipsa componen ei de infracțiune; - instanțele de fond eronat nu a apreciat ac iunile inculpatului ca fiind legitima apărare; - instanța de apel nu a dat o nouă apreciere obiectivă probelor administrate  i nu a argumentat materialul administrativ în privin a lui N.Lupașco, prin care a fost demonstrată deteriorarea automobilului de către acesta cu ranga metalică; - conform materialului administrativ a fost constatat ca anume partea vătămată a inițiat conflictul  i a deteriorat parbrizul ma inii; - instanța eronat a apreciat faptul că inculpatul a avut o posibilitate reală să evite confruntarea fizică cu partea vătămată;

- avocatul S.Br nz , invoc nd prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora cu pronunțarea unei noi hot r ri în latura penală, c t  i în latura civilă, cu admiterea integrală a ac iunii civile, invoc nd că instanța la aplicarea pedepsei nu a  inut cont că inculpatul nu  i-a recunoscut vina, anterior a fost judecat, astfel aplic ndu-i o pedeapsa care nu- i va atinge scopul; - instanța a trecut cu vederea probele care justifică ac iunea civilă.

6. Examin nd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare în raport cu materialele dosarului  i motivele invocate,  in nd cont de opinia procurorului expusă în referin a, prin care a solicitat declararea inadmisibilit ii recursurilor, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestora din următoarele considerente.

Potrivit textelor recursurilor, avoca ii au invocat ca temeiuri de casare a hot r rii judecătoarești art.427 alin.(1) pct.6)  i 12) Cod de procedură penală, care stipulează că hot r rea instanței de apel con ine o eroare de drept atunci c nd aceasta nu cuprinde motivele pe care se întemeiază solu ia  i faptei s v r ite i s-a dat o încadrare juridică gre it .

Colegiul penal constata că temeiurile invocate de recurenți nu sînt aplicabile din punct de vedere al prezentei erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

 n fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, fiind legală  i întemeiată.

După cum rezultă din recursul părții apărării, aceasta nu este de acord cu aprecierea probelor de către instanțele de fond, indic nd că acuzarea nu a demonstrat prin careva probe că inculpatul ar fi avut inten ia vătămării grave a părții vătămate, iar probele prezentate în

acest sens sînt insuficiente de a considera că inculpatul a aplicat loviturile premeditat, invoc nd că ac iunile lui au fost efectuate în scopul apărării.

La acest capitol, Colegiul constata că prima instanța, conform prevederilor art.314 Cod de procedură penală, judec nd cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de p r i, a audiat inculpatul, care nu a recunoscut vina, partea vătămată, martorii, precum a cercetat  i actele cauzei, cărora le-a dat o apreciere obiectivă, care au format convingerea instanței că vinov tia inculpatului în s v r irea infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(1) Cod penal a fost dovedită.

Respect nd prevederile art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel a supus unei verificări minu ioase toate probele administrate  i a conchis asupra temeiniciei solu iei pronun ate de prima instanța, expusă mai sus, consider nd argumentele părții apărării privind achitarea inculpatului, ca nefondate.

Instanța corect a conchis că vinov tia lui S.Drumea în s v r irea infracțiunii incriminate se dovede te prin probele acumulate legal în cadrul urmăririi penale, precum  i administrate în cadrul cercetării judecătoarești,  i recercetate în cadrul instanței de apel,  i anume declarațiile inculpatului, a părții vătămate N.Lupașco, a martorilor I.Calm  , V.Marcan, V.Drumea, I.Marcan, D.Lupașco  i A.Florea, precum  i actele cauzei - rapoartele de expertiză medico-legale nr.183 din 04.10.2013, nr.2572/D din 06.11.2013, procesele-verbale de confruntare între partea vătămată N.Lupașco  i martorul G.Calm  , între martorii I.Marcan  i G.Calm   din 09.10.2013, de recunoa tere a persoanei după fotografie din 22.10.2013, potrivit căruia N.Lupașco l-a recunoscut pe S.Drumea ca persoana care i-a aplicat lovitura în regiunea fe ei. Probele indicate sînt pertinente, concludente, utile  i veridice, coroborează între ele  i nu prezintă temei de îndoială.

Astfel, Colegiul re ine că instanțele de fond întemeiat au ajuns la concluzia că în ac iunile lui S.Drumea sînt prezente elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(1) Cod penal - vătămarea inten ionat  medie a integrit ii corporale sau a s n t ii, care nu este periculoasă pentru via a  i nu a provocat urmările prevăzute la art.151 Cod penal, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a s n t ii.

Argumentele apărării, precum că instanța a apreciat critic declarațiile inculpatului  i nu a luat în considera ie faptul că conflictul a fost inițiat de către partea vătămată, iar inculpatul a ac ionat cu scopul de a se apăra, nu poate fi re inut. Pentru a fi reținută legitima ap r re ca o cauză ce  nl atur  caracterul penal al faptei, prin prisma prevederilor art.36 Cod penal, este necesar ca între ac iunile părții vătămate de atac  i ac iunile inculpatului de ap r re să existe o anumită propor ionalitate, în sensul ca rezultatul produs în urma apărării să nu fie mai grav dec t cel ce reprezintă consecin ele atacului.

Însă, studiind materialele cauzei, Colegiul penal constata că, starea de fapt stabilită atestă că nu există nici un fel de echivalen a între ac iunile părții vătămate  i cele ale inculpatului. Mai mult, din materialele cauzei rezultă că, inculpatul se afla în automobil c nd N.Lupașco ar fi lovit în parbrizul ma inii, prin urmare d nsul nu a fost atacat direct, el avea posibilitatea să părăsească locul incidentului, fiind în drept ulterior să se adreseze la organele competente. Inculpatul însă, după cum rezultă din materialele cauzei, a cobor t din automobil  i i-a aplicat părții vătămate o lovitură în regiunea fe ei, în rezultatul căreia i-a fracturat bilateral mandibula în regiunea mentonieră dreapta, cauz ndu-i traumă cranio-cerebrală închisă manifestată prin como ie cerebrală, care se califică ca vătămări corporale medii. Astfel, re in nd probele administrate în cauză, s-a constatat că prin comportamentul său, partea vătămată nu a creat vreun pericol pentru via a, sănătatea ori integritatea fizică a

inculpatului și nici nu a săvârșit vreun atac material, direct, imediat și injust împotriva acestuia.

Totodată, Colegiul penal evidențiază faptul că inculpatul are o bună pregătire fizică și faptul că el este luptător de performanță, dar și avînd în vedere ce leziuni corporale i-a cauzat părții vătămate, nu rezultă că dînsul ar fi acționat în stare de legitimă apărare.

Argumentele avocatului V.Tarsîna, referitor la faptul că partea vătămată are un dosar contravențional pe marginea evenimentelor din 16.09.2013, iar instanța de apel nu a luat în considerație acest fapt, nu pot fi reținute. Conform deciziei privind încetarea cauzei contravenționale din 21.03.2014 (f.d.78, v.1), s-a constatat că N.Lupașco a inițiat un conflict cu S.Drumea și V.Drumea și în timpul conflictului dînsul a deteriorat parbrizul și geamul de la ușa pasagerului din față a automobilului, însă N.Lupașco nu a fost atras la răspunderea contravențională din motivul că a expirat termenul de prescripție. Prin urmare, părții vătămate i-a fost intentat dosar contravențional pe faptul deteriorării parbrizului și nu a vătămării corporale a inculpatului.

Concomitent, urmează de evidențiat faptul că argumentele invocate de partea apărării au fost deja obiect de judecare în instanța de apel, iar aceasta, respectînd prevederile art.414 Cod de procedură penală, minuțios le-a examinat și, apreciind toate probele din dosar, examinîndu-le în ansamblu, s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra lor, corect considerîndu-le neîntemeiate.

La fel, argumentul avocatului S.Brînză privind blîndețea pedepsei este unul neîntemeiat, deoarece pedeapsa inculpatului este stabilită cu respectarea prevederilor art.61, 75, 90 Cod penal, la care s-a ținut cont de gravitatea infracțiunii, care se califică ca mai puțin gravă, de persoana inculpatului, care se caracterizează pozitiv, anterior nu a fost condamnat, de toate circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și de influența și scopul pedepsei aplicate asupra corijării și reeducării vinovatului, cît și cel de prevenire a continuării activității criminale, astfel corect fiindu-i stabilită pedeapsa închisorii în limitele sancțiunii normei penale în baza căreia a fost declarat vinovat, cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, constatîndu-se că corijarea și reeducarea inculpatului poate avea loc și prin aplicarea unei pedepse neprivative de libertate, pedeapsa fiind individualizată conform prevederilor legale.

De asemenea, este nefondat și argumentul avocatului părții vătămate referitor la casarea hotărîrii în latura civilă. La acest capitol Colegiul atestă că, instanțele de fond, reținînd prevederile art.387 alin.(3) Cod de procedură penală, corect au indicat că în cauză nu au fost prezentate suficiente probe în confirmarea cuantumului prejudiciului material solicitat de către partea vătămată, și, în legătură faptul dat, acțiunea civilă a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

Referitor la mărimea prejudiciului moral încasat în beneficiul părții vătămate, Colegiul penal o consideră ca fiind echitabilă în raport cu circumstanțele constatate, astfel suma de 5000 lei fiind una oportună pentru compensarea suferințelor psihice și fizice suportate de partea vătămată, iar suma solicitată de 180000 lei, fiind una exagerată.

Decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Astfel, analizînd materialele cauzei și hotărîrile judecătorești atacate, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept ce ar afecta legalitatea acestora.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs va decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Reieșind din cele expuse, Colegiul conchide că nu există teme legal pentru admiterea recursurilor ordinare declarate de avocatul V.Tarsîna în numele inculpatului și a avocatului S.Brînză în numele părții vătămate, și, potrivit legii, decide inadmisibilitatea recursurilor, ca fiind vădit neîntemeiate.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1) - (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocatul Tarsîna Vasile în numele inculpatului și a avocatului Brînză Sergiu în numele părții vătămate Lupașco Nicolae, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 mai 2016, în cauza penală privind-l pe Drumea Simion, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 16 noiembrie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu